

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

- ประยูร กาญจนกุล. 2523. คำบรรยายกฎหมายปกครอง. กรุงเทพฯ: คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พจน์ ปุษปาคม. 2523 คำบรรยายประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ว่าด้วยละเมิด. พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพฯ : สำนักอบรมศึกษากฎหมายแห่งเนติบัณฑิตยสภา.
- พรรณี วาณิชสรทรัพย์. 2530. ความรับผิดชอบในสัญญาระหว่างส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจไทยกับบริษัทเอกชนต่างประเทศ. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทนิติศาสตร์ คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พิชัยศักดิ์ หรยางกูร. 2535. ทฤษฎีว่าด้วยอำนาจการพิจารณาชี้ขาดข้อพิพาทของอนุญาโตตุลาการระหว่างประเทศ. ใน สำนักงานอนุญาโตตุลาการ, รวมบทความ ข้อบังคับ ข้อตกลงระหว่างประเทศ กฎหมายและคำพิพากษาฎีกาเกี่ยวกับอนุญาโตตุลาการ, เล่ม 1. กรุงเทพฯ : เพอร์เฟกต์กราฟฟิคกรุ๊ป.
- พิชัยศักดิ์ หรยางกูร. 2538. พจนานุกรมอนุญาโตตุลาการพร้อมดัชนี. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์นิติธรรม.
- ภาสกร ชุณหอุไร. 2539. คำอธิบายกฎหมายลักษณะหุ้นส่วนบริษัท. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์นิติบรรณาการ.
- มัทยา จิตศิริตัน. 2522. คำอธิบายประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ว่าด้วยบุคคล. กรุงเทพฯ: คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- รัฐสภา. 2530. บันทึกการประชุมสภาผู้แทนราษฎรพิจารณาร่างพระราชบัญญัติอนุญาโตตุลาการ พ.ศ.2530 ครั้งที่ 13 เมื่อวันที่ 16 มกราคม 2530.

- สำนักงานอนุญาโตตุลาการ. 2535ก. รวมบทความ ข้อบังคับ ข้อตกลงระหว่างประเทศ กฎหมาย และคำพิพากษาศาลฎีกาเกี่ยวกับอนุญาโตตุลาการ, เล่ม 1. กรุงเทพฯ : เพอร์เฟกต์กราฟ ฟิคกรุ๊ป.
- สำนักงานอนุญาโตตุลาการ. 2535ข. รวมบทความ ข้อบังคับ ข้อตกลงระหว่างประเทศ กฎหมาย และคำพิพากษาศาลฎีกาเกี่ยวกับอนุญาโตตุลาการ, เล่ม 2. กรุงเทพฯ : เพอร์เฟกต์กราฟ ฟิคกรุ๊ป.
- สำนักงานอนุญาโตตุลาการ. 2539 ก. รายงานการประชุมคณะอนุกรรมการวิชาการและพัฒนา ระบบอนุญาโตตุลาการครั้งที่ 1/2539.
- สำนักงานอนุญาโตตุลาการ. 2539 ข. รายงานการประชุมคณะอนุกรรมการวิชาการและพัฒนา ระบบอนุญาโตตุลาการครั้งที่ 2/2539.
- สำนักงานอนุญาโตตุลาการ. 2539 ค. รายงานการประชุมคณะอนุกรรมการวิชาการและพัฒนา ระบบอนุญาโตตุลาการครั้งที่ 3/2539.
- สำนักงานอนุญาโตตุลาการ. 2539 ง. รายงานการประชุมคณะอนุกรรมการวิชาการและพัฒนา ระบบอนุญาโตตุลาการครั้งที่ 4/2539.
- สำนักงานอนุญาโตตุลาการ. 2539 จ. รายงานการประชุมคณะอนุกรรมการวิชาการและพัฒนา ระบบอนุญาโตตุลาการครั้งที่ 5/2539.
- สำนักงานอนุญาโตตุลาการ. 2539 ฉ. รายงานการประชุมคณะอนุกรรมการวิชาการและพัฒนา ระบบอนุญาโตตุลาการครั้งที่ 6/2539.
- สำนักงานอนุญาโตตุลาการ. 2539 ช. รายงานการประชุมคณะอนุกรรมการวิชาการและพัฒนา ระบบอนุญาโตตุลาการครั้งที่ 7/2539.
- สำนักงานอนุญาโตตุลาการ. 2539 ซ. รายงานการประชุมคณะอนุกรรมการวิชาการและพัฒนา ระบบอนุญาโตตุลาการครั้งที่ 8/2539.

สำนักงานอนุญาโตตุลาการ. 2539ฉ. ร่างพระราชบัญญัติอนุญาโตตุลาการ พ.ศ..... (ฉบับร่าง 4 ธันวาคม 2539).

เสาวนีย์ อัสวโรจน์. 2523. สัญญาอนุญาโตตุลาการ วิทยานิพนธ์ปริญญาโท มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

โสภณ รัตนกร. 2532. คำอธิบายประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ว่าด้วยหุ้นส่วนบริษัท.
กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์นิติบรรณาการ.

หลวงสุทธิวาทนฤพุฒิ. 2516. ประวัติศาสตร์กฎหมายชั้นปริญญาโท. กรุงเทพฯ: คณะนิติศาสตร์
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

อนันต์ จันทโรภากร. 2536. การระงับข้อพิพาทโดยอนุญาโตตุลาการนอกศาล. กรุงเทพฯ:
สำนักพิมพ์นิติธรรม.

อนันต์ จันทโรภากร. 2538. กฎหมายอนุญาโตตุลาการระหว่างประเทศ. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์
นิติธรรม.

ภาษาอังกฤษ

Domke, M.. Commercial Arbitration. (Prentice Hall,1965) p.2 อ้างถึงในพิชัยศักดิ์
หรรยางกูร. 2535. ทฤษฎีว่าด้วยอำนาจการพิจารณาชี้ขาดข้อพิพาทของ
อนุญาโตตุลาการระหว่างประเทศ. ใน สำนักงานอนุญาโตตุลาการ, รวมบทความ
ข้อบังคับ ข้อตกลงระหว่างประเทศ กฎหมาย และคำพิพากษาฎีกาเกี่ยวกับ
อนุญาโตตุลาการ, เล่ม 1. กรุงเทพฯ : เพอร์เฟคท์กราฟฟิคกรุ๊ป.

Glossner, O.. 1979. Federal Republic of Germany. 4Yb. Comm. Arb. 60,69. อ้างถึงใน
อนันต์ จันทโรภากร. 2536. การระงับข้อพิพาทโดยอนุญาโตตุลาการนอกศาล.
กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์นิติธรรม.

Mann, F.A.. “Lex Facit Arbitrum” in Liber Amicorum for Martin Domke p.158 (P. Sander, 1967) อ้างถึงในอนันต์ จันทโรภากร. 2536. การระงับข้อพิพาทโดยอนุญาโตตุลาการนอกศาล. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์นิติธรรม.

Redfern, A. and Hunter M.. 1991. Law and Practice of International Commercial Arbitration. 2ed. London: Sweet and Maxwell.

ภาคผนวก

(คำแปล)

กฎหมายต้นแบบว่าด้วยอนุญาโตตุลาการทางการค้าระหว่างประเทศ

โดย

คณะกรรมการกฎหมายการค้าระหว่างประเทศแห่งสหประชาชาติ*

หมวด 1

บททั่วไป

มาตรา 1 ขอบเขตการบังคับใช้กฎหมาย

(1) บทบัญญัติแห่งกฎหมายนี้ให้ใช้กับอนุญาโตตุลาการทางการค้าระหว่างประเทศ ภายใต้อาณัติของที่มีผลใช้บังคับระหว่างรัฐนี้กับอีกรัฐหนึ่งหรือรัฐอื่น ๆ

(2) นอกจากที่บัญญัติไว้ในมาตรา 8, 9, 35 และมาตรา 36 แล้ว ให้ใช้บทบัญญัติแห่งกฎหมายนี้เฉพาะการอนุญาโตตุลาการที่กระทำขึ้นในดินแดนของรัฐนี้เท่านั้น

(3) กรณีดังต่อไปนี้ให้ถือเป็นอนุญาโตตุลาการระหว่างประเทศ ถ้า

(ก) ในขณะที่ทำสัญญาอนุญาโตตุลาการ คู่สัญญาตามสัญญาอนุญาโตตุลาการมีสถานที่ประกอบธุรกิจคนละประเทศกัน หรือ

(ข) สถานที่ใดสถานที่หนึ่งดังต่อไปนี้ตั้งอยู่นอกประเทศที่คู่สัญญามีสถานที่ประกอบธุรกิจ

(1) สถานที่ดำเนินการอนุญาโตตุลาการตามที่กำหนดไว้ใน หรือเป็นไปตามสัญญาอนุญาโตตุลาการ

(2) สถานที่ใด ๆ ที่การปฏิบัติตามสัญญาทางการค้าในส่วนที่สำคัญจะต้องกระทำขึ้น หรือสถานที่ที่มีความเกี่ยวข้องกับประเด็นข้อพิพาทมากที่สุด

(ค) คู่สัญญาได้ตกลงไว้ชัดแจ้งว่าเนื้อหาของสัญญาอนุญาโตตุลาการเกี่ยวพันกันมากกว่าหนึ่งประเทศขึ้นไป

- (4) เพื่อวัตถุประสงค์ของบทบัญญัติ (3) แห่งมาตรานี้
- (ก) ถ้าคู่สัญญามีสถานประกอบธุรกิจมากกว่าหนึ่งแห่ง ให้ถือว่าสถานที่ที่มีความเกี่ยวข้องกับสัญญาอนุญาโตตุลาการมากที่สุดเป็นสถานประกอบธุรกิจ
- (ข) ถ้าคู่สัญญาไม่มีสถานประกอบธุรกิจให้ถือเอาถิ่นที่อยู่อันเป็นปกติของคู่สัญญา
- (5) บทบัญญัติแห่งกฎหมายนี้ไม่กระทบกระเทือนถึงกฎหมายอื่น ๆ ที่กำหนดให้ข้อพิพาทบางประเภทไม่อาจระงับโดยวิธีอนุญาโตตุลาการ หรืออาจระงับโดยวิธีอนุญาโตตุลาการตามบทบัญญัติในกฎหมายอื่นนอกเหนือจากพระราชบัญญัตินี้

มาตรา 2 บทวิเคราะห์ศัพท์และการตีความ

เพื่อให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

- (ก) “อนุญาโตตุลาการ” หมายถึง การอนุญาโตตุลาการใด ๆ ไม่ว่าจะดำเนินการภายใต้สถาบันอนุญาโตตุลาการหรือไม่ก็ตาม
- (ข) “คณะอนุญาโตตุลาการ” หมายถึง อนุญาโตตุลาการคนเดียว หรือ อนุญาโตตุลาการหลายคน
- (ค) “ศาล” หมายถึง องค์กรหรือสถาบันศาลยุติธรรมของประเทศ
- (ง) ภายใต้บังคับบทบัญญัติมาตรา 28 หากบทบัญญัติแห่งกฎหมายนี้ให้อำนาจคู่สัญญาในการตัดสินใจในเรื่องใดแล้ว ให้หมายความรวมถึง การให้อำนาจคู่สัญญาในการให้บุคคลภายนอกหรือสถาบันเป็นผู้ตัดสินใจในเรื่องดังกล่าวแทนได้
- (จ) หากบทบัญญัติแห่งกฎหมายนี้ได้อ้างถึงข้อเท็จจริงใดที่คู่สัญญาได้ตกลงกันหรืออาจจะตกลงกันหรือที่อ้างถึงข้อตกลงของคู่สัญญา ข้อตกลงเช่นนั้นให้รวมถึง ข้อบังคับว่าด้วยอนุญาโตตุลาการที่ระบุไว้ในข้อตกลงด้วย
- (ฉ) ภายใต้บังคับบทบัญญัติมาตรา 25 (ก) และมาตรา 32 (2)(ก) ข้อเรียกร้องตามพระราชบัญญัตินี้ให้รวมถึงข้อเรียกร้องแย้ง และคำคัดค้านให้รวมถึงคำคัดค้านแก้ข้อเรียกร้องแย้ง

มาตรา 3 การได้รับเอกสารโต้ตอบ

- (1) ถ้าคู่สัญญาไม่ได้ตกลงกันไว้เป็นอย่างอื่น
- (ก) เอกสารโต้ตอบ ให้ถือว่าได้รับแล้วหากได้ส่งถึงผู้รับโดยซึ่งหน้า หรือได้ส่งไปยังสถานประกอบธุรกิจ ถิ่นที่อยู่อันเป็นปกติ หรือที่อยู่ทางไปรษณีย์ของผู้รับ หากไม่ปรากฏที่อยู่ใดเลยข้างต้นแม้ได้สืบหาตามสมควรแล้ว เมื่อได้ส่งไปยังสถานประกอบธุรกิจหรือถิ่นที่อยู่อันเป็นปกติ หรือที่อยู่ทางไปรษณีย์ของผู้รับที่ทราบเป็นครั้งสุดท้ายโดยการส่งจดหมายลงทะเบียน หรือวิธีการใดอันแสดงหลักฐานของความพยายามในการส่ง ก็ให้ถือว่าได้ส่งโดยชอบแล้ว

- (ข) การรับเอกสารโต้ตอบ ให้ถือว่าได้รับในวันที่ได้ส่งเอกสารนั้น
- (2) บทบัญญัติตามมาตรานี้ไม่ใช้บังคับกับการส่งเอกสารในการดำเนินคดีในศาล

มาตรา 4 การละสิทธิคัดค้าน

ถ้าคู่สัญญาใดทราบว่าคุณกรอนสิทธิตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ หรือยังไม่ได้มีการปฏิบัติตามเงื่อนไขใด ๆ ที่กำหนดไว้ในสัญญาอนุญาโตตุลาการ คู่สัญญานั้นอาจคัดค้านการไม่ปฏิบัติตามนั้นโดยไม่ชักช้า หรือภายในกำหนดระยะเวลาถ้าหากมีการกำหนดระยะเวลาการทำคำคัดค้านไว้ แต่หากยังดำเนินวิธีพิจารณาอนุญาโตตุลาการต่อไปโดยไม่คัดค้านการไม่ปฏิบัติตามนั้น ให้ถือว่าคู่สัญญานั้นละสิทธิในการคัดค้าน

มาตรา 5 ขอบเขตอำนาจศาล

ภายใต้บังคับแห่งกฎหมายนี้ ถ้ามิได้บัญญัติไว้เป็นอย่างอื่น ห้ามมิให้ศาลใช้อำนาจแทรกแซงการอนุญาโตตุลาการทางการค้าระหว่างประเทศ

มาตรา 6 หน้าที่ของศาลหรือหน่วยงานที่มีอำนาจในการให้ความช่วยเหลือและแนะนำการอนุญาโตตุลาการ

หน้าที่ตามบังคับบทบัญญัติแห่งมาตรา 11(3), 11(4), 13(3), 14, 16(3) และ มาตรา 34

- (2) ให้กระทำโดยให้รัฐแต่ละรัฐซึ่งตรากฎหมายต้นแบบนี้กำหนดว่าจะให้ศาลหรือหน่วยงานที่มีอำนาจใดทำหน้าที่ดังกล่าว

หมวด 2

สัญญาอนุญาโตตุลาการ

มาตรา 7 บทวิเคราะห์ศัพท์ และแบบของสัญญาอนุญาโตตุลาการ

(1) “สัญญาอนุญาโตตุลาการ” หมายถึง ข้อตกลงที่คู่สัญญาตกลงให้ระงับข้อพิพาททั้งหมดหรือบางส่วนที่เกิดขึ้นแล้วหรือที่จะเกิดขึ้นในอนาคตในทางนิติสัมพันธ์ไม่ว่าโดยสัญญาหรือไม่ก็ตามโดยวิธีอนุญาโตตุลาการ สัญญาอนุญาโตตุลาการอาจเป็นข้อตกลงอนุญาโตตุลาการในสัญญาหลัก หรือเป็นสัญญาอนุญาโตตุลาการที่เป็นเอกสาร

(2) สัญญาอนุญาโตตุลาการต้องมีหลักฐานเป็นหนังสือ โดยปรากฏข้อสัญญาในเอกสารที่ลงลายมือชื่อคู่สัญญาทั้งสองฝ่ายหรือในเอกสารโต้ตอบทางจดหมาย โทรเลข โทรพิมพ์

หรือเครื่องมือสื่อสารอื่นซึ่งแสดงหลักฐานของข้อตกลง หรือในเอกสารโต้ตอบข้อเรียกร้องและคำคัดค้านซึ่งมีการกล่าวถึงข้อตกลงดังกล่าวโดยอีกฝ่ายมิได้ปฏิเสธข้อตกลงนั้น การกล่าวไว้ในสัญญาถึงเอกสารใดที่มีข้อตกลงให้ระงับข้อพิพาทโดยวิธีอนุญาโตตุลาการให้ถือว่าก่อให้เกิดสัญญาอนุญาโตตุลาการ หากสัญญานั้นมีหลักฐานเป็นหนังสือและกล่าวถึงเพื่อวัตถุประสงค์ให้ข้อตกลงนั้นเป็นส่วนหนึ่งของสัญญา

มาตรา 8 สัญญาอนุญาโตตุลาการและการฟ้องคดีต่อศาล

(1) ในกรณีที่คู่สัญญาฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งฟ้องคดีเกี่ยวกับข้อพิพาท ซึ่งอยู่ภายใต้สัญญาอนุญาโตตุลาการ คู่สัญญาฝ่ายที่ถูกฟ้องอาจยื่นคำร้องต่อศาลก่อนวันยื่นคำให้การเพื่อให้ศาลมีคำสั่งให้คู่สัญญาคำเนินการทางอนุญาโตตุลาการก่อน เว้นแต่สัญญานั้นจะเป็นโมฆะ ใช้บังคับไม่ได้ หรือไม่สามารถปฏิบัติตามสัญญานั้นได้

(2) แม้มีการยื่นฟ้องคดีต่อศาลตามอนุมาตรา (1) และประเด็นยังอยู่ในการพิจารณาของศาล การดำเนินการอนุญาโตตุลาการ อาจเริ่มขึ้นหรือดำเนินต่อไป และอนุญาโตตุลาการอาจมีคำชี้ขาดในข้อพิพาทนั้นได้

มาตรา 9 สัญญาอนุญาโตตุลาการและวิธีการคุ้มครองชั่วคราวในศาล

แม้มีข้อตกลงเกี่ยวกับอนุญาโตตุลาการ คู่สัญญาฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งอาจยื่นคำร้องขอต่อศาลก่อนหรือระหว่างดำเนินกระบวนการอนุญาโตตุลาการ เพื่อใช้วิธีการคุ้มครองชั่วคราวและศาลมีอำนาจออกคำสั่งตามคำร้องขอนั้นได้

หมวดที่ 3

องค์ประกอบของคณะอนุญาโตตุลาการ

มาตรา 10 จำนวนอนุญาโตตุลาการ

(1) คู่สัญญามีอำนาจในการกำหนดจำนวนอนุญาโตตุลาการ

(2) ในกรณีที่สัญญาอนุญาโตตุลาการมิได้กำหนดจำนวนอนุญาโตตุลาการไว้ ให้มีอนุญาโตตุลาการจำนวนสามคน

มาตรา 11 การแต่งตั้งอนุญาโตตุลาการ

(1) เว้นแต่คู่สัญญาจะตกลงกันเป็นอย่างอื่น ห้ามบุคคลถูกกีดกันจากการเป็นอนุญาโตตุลาการเพราะเหตุสัญชาติ

(2) ภายใต้บังคับบทบัญญัติแห่งอนุมาตรา (4) (5) คู่สัญญาที่มีอำนาจกำหนดวิธีการแต่งตั้งอนุญาโตตุลาการ

(3) ในกรณีไม่มีข้อตกลงเป็นอย่างอื่น

(ก) หากกำหนดให้มีอนุญาโตตุลาการสามคน ให้คู่สัญญาตั้งอนุญาโตตุลาการฝ่ายละหนึ่งคนและให้อนุญาโตตุลาการที่ได้รับการแต่งตั้งทั้งสองคนร่วมกันตั้งอนุญาโตตุลาการคนที่สาม แต่ถ้าคู่สัญญาฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งมิได้ตั้งอนุญาโตตุลาการภายในสามสิบวันนับแต่วันได้รับคำร้องขอให้แต่งตั้งอนุญาโตตุลาการจากคู่สัญญาอีกฝ่ายหนึ่ง หรือถ้าอนุญาโตตุลาการไม่อาจตกลงกันตั้งอนุญาโตตุลาการคนที่สามได้ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่อนุญาโตตุลาการทั้งสองคนได้รับการแต่งตั้ง คู่สัญญาฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งจะยื่นคำร้องขอต่อศาลที่มีเขตอำนาจให้มีคำสั่งตั้งอนุญาโตตุลาการแทนก็ได้

(ข) หากกำหนดให้มีอนุญาโตตุลาการเพียงคนเดียว ถ้าคู่สัญญาไม่สามารถตกลงกันตั้งอนุญาโตตุลาการได้ คู่สัญญาฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งจะยื่นคำร้องขอต่อศาลหรือหน่วยงานที่ระบุไว้ในมาตรา 6 ให้มีคำสั่งตั้งอนุญาโตตุลาการแทนก็ได้

(4) ในกรณีที่คู่สัญญากำหนดวิธีการในการแต่งตั้งอนุญาโตตุลาการไว้ แต่หาก

(ก) คู่สัญญาฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งมิได้ดำเนินการตามที่กำหนดไว้ หรือ

(ข) คู่สัญญาทั้งสองฝ่าย หรืออนุญาโตตุลาการทั้งสองคนไม่สามารถตกลงกันได้ตามที่กำหนดไว้ในวิธีการดังกล่าว หรือ

(ค) บุคคลภายนอกซึ่งรวมถึงสถาบันมิได้ดำเนินการตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายตามวิธีการดังกล่าวนั้น

คู่สัญญาฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งอาจร้องขอต่อศาลที่มีเขตอำนาจให้ใช้มาตรการที่จำเป็น เว้นแต่ข้อกำหนดวิธีการแต่งตั้งดังกล่าวจะกำหนดวิธีการอื่นเพื่อให้สามารถตั้งอนุญาโตตุลาการได้

(5) ห้ามมิให้อุทธรณ์คำสั่งตามอนุมาตรา (3) หรือ (4) แห่งมาตรานี้ ซึ่งศาลหรือหน่วยงานที่ระบุไว้ในมาตรา 6 ได้มีคำสั่งไว้ใน การแต่งตั้งอนุญาโตตุลาการ ให้ศาลหรือหน่วยงานที่มีอำนาจคำนึงถึงคุณสมบัติของอนุญาโตตุลาการตามที่กำหนดไว้ในสัญญาอนุญาโตตุลาการ และข้อพิจารณาอื่นเพื่อให้ได้อนุญาโตตุลาการที่เป็นอิสระและเป็นกลาง และในกรณีอนุญาโตตุลาการคนเดียวหรืออนุญาโตตุลาการคนที่สาม จะต้องคำนึงถึงความเหมาะสมในการตั้งอนุญาโตตุลาการให้มีสัญชาติต่างจากคู่สัญญาทั้งสองฝ่าย

มาตรา 12 เหตุแห่งการคัดค้าน

(1) เมื่อบุคคลใดได้รับการติดต่อเพื่อตั้งให้เป็นอนุญาโตตุลาการ บุคคลนั้นต้องเปิดเผยข้อเท็จจริงใด ๆ ซึ่งอาจเป็นเหตุอันควรสงสัยได้ถึงความเป็นกลางหรือความเป็นอิสระของบุคคลนั้นนับแต่เวลาที่ได้รับการแต่งตั้งและตลอดระยะเวลาดำเนินการอนุญาโตตุลาการ อนุญาโตตุลาการจะต้องเปิดเผยข้อเท็จจริงเช่นว่านั้นให้แก่คู่สัญญาทราบโดยไม่ชักช้า เว้นแต่จะได้อ้างอิงให้คู่สัญญาทราบล่วงหน้าแล้ว

(2) อนุญาโตตุลาการอาจถูกคัดค้าน หากมีข้อเท็จจริงซึ่งก่อให้เกิดเหตุอันควรสงสัยถึงความเป็นกลางหรือความเป็นอิสระของอนุญาโตตุลาการ หรือถ้าอนุญาโตตุลาการไม่มีคุณสมบัติตามที่คู่สัญญาตกลงกัน คู่สัญญาฝ่ายใดอาจคัดค้านอนุญาโตตุลาการที่ตนแต่งตั้ง หรือที่ร่วมในการแต่งตั้งได้เฉพาะกรณีที่คู่สัญญานั้นพึงทราบเหตุแห่งการคัดค้านภายหลังจากที่ได้แต่งตั้งไปแล้ว

มาตรา 13 วิธีการคัดค้าน

(1) ภายใต้บังคับบทบัญญัติแห่งอนุมาตรา (3) ของมาตรานี้ คู่สัญญาที่มีอำนาจตกลงกำหนดวิธีการคัดค้านอนุญาโตตุลาการ

(2) หากมิได้ตกลงกันไว้เป็นอย่างอื่น คู่สัญญาฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งซึ่งประสงค์จะคัดค้านอนุญาโตตุลาการ จะต้องยื่นหนังสือแสดงเหตุแห่งการคัดค้านต่อคณะอนุญาโตตุลาการภายในสิบห้าวัน นับแต่ทราบการแต่งตั้งคณะอนุญาโตตุลาการหรือทราบถึงข้อเท็จจริงใด ๆ ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา 12(2) ให้คณะอนุญาโตตุลาการเป็นผู้วินิจฉัยข้อคัดค้านนั้น เว้นแต่อนุญาโตตุลาการที่ถูกคัดค้านยอมถอนตัวจากการเป็นอนุญาโตตุลาการหรือคู่สัญญาอีกฝ่ายหนึ่งเห็นชอบด้วยกับข้อคัดค้านนั้น

(3) ถ้าการคัดค้านโดยวิธีการตามที่คู่สัญญาตกลงกันหรือตามวิธีการที่บัญญัติไว้ในอนุมาตรา (2) ข้างต้นไม่สำเร็จผล คู่สัญญาฝ่ายที่คัดค้านอาจร้องขอต่อศาลตามมาตรา 6 ภายในสามสิบวันนับแต่วันได้รับหนังสือแจ้งคำวินิจฉัยไม่รับคำคัดค้านเพื่อให้ศาลวินิจฉัยคำคัดค้านนั้น โดยคำพิพากษาของศาลให้เป็นที่สุด และในระหว่างการพิจารณาของศาลนี้ คณะอนุญาโตตุลาการซึ่งรวมถึงอนุญาโตตุลาการที่ถูกคัดค้านอาจดำเนินการอนุญาโตตุลาการต่อไปและทำคำชี้ขาดได้

มาตรา 14 การไม่ปฏิบัติหน้าที่หรือการปฏิบัติหน้าที่ไม่อาจเป็นไปได้

(1) โดยเหตุแห่งกฎหมายหรือโดยข้อเท็จจริง ถ้าอนุญาโตตุลาการไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้หรือกรณีเพิกเฉยไม่ปฏิบัติหน้าที่ภายในกำหนดเวลาอันสมควร หรือโดยกรณีอื่นใดก็ตามให้การอนุญาโตตุลาการนั้นสิ้นสุดลงเมื่ออนุญาโตตุลาการนั้นได้ขอถอนตัวหรือคู่สัญญาได้ตกลง

กันให้การเป็นอนุญาโตตุลาการสิ้นสุดลง หากยังมีข้อโต้แย้งในเหตุดังกล่าวอยู่ คู่สัญญาอาจร้องขอต่อศาลให้วินิจฉัยความสิ้นสุดลงหรือไม่ของอนุญาโตตุลาการนั้น คำวินิจฉัยของศาลให้เป็นที่สุด

(2) ภายใต้บังคับบทบัญญัติแห่งมาตรานี้หรือมาตรา 13(2) การที่อนุญาโตตุลาการถอนตัวจากการเป็นอนุญาโตตุลาการ หรือคู่สัญญาตกลงกันให้การเป็นอนุญาโตตุลาการสิ้นสุดลงไม่ถึงเป็นการยอมรับโดยปริยายถึงเหตุแห่งการคัดค้านตามมาตรานี้ หรือมาตรา 12(2)

มาตรา 15 การแต่งตั้งอนุญาโตตุลาการขึ้นใหม่แทน

ถ้าการเป็นอนุญาโตตุลาการสิ้นสุดลงตามมาตรา 13 หรือมาตรา 14 หรือเพราะเหตุที่อนุญาโตตุลาการได้ขอถอนตัวด้วยเหตุอื่น หรือคู่สัญญาได้ตกลงถอดถอนการเป็นอนุญาโตตุลาการนั้น หรือการสิ้นสุดลงด้วยประการอื่นใด ให้แต่งตั้งอนุญาโตตุลาการขึ้นใหม่แทนโดยวิธีเดียวกับการแต่งตั้งอนุญาโตตุลาการที่ได้สิ้นสุดลงนั้น

หมวดที่ 4

ขอบอำนาจของคณะอนุญาโตตุลาการ

มาตรา 16 อำนาจของคณะอนุญาโตตุลาการในการชี้ขาดอำนาจของตนเอง

(1) คณะอนุญาโตตุลาการอาจชี้ขาดอำนาจของตน หรือชี้ขาดการคัดค้านใด ๆ ในความมีอยู่หรือความสมบูรณ์ของสัญญาอนุญาโตตุลาการ เพื่อวัตถุประสงค์นี้ให้ถือว่าข้อตกลงอนุญาโตตุลาการซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของสัญญาหลักเป็นสัญญาอิสระแยกจากเงื่อนไขอื่นของสัญญาหลัก คำวินิจฉัยของคณะอนุญาโตตุลาการที่ว่าสัญญาหลักเป็นโมฆะไม่ทำให้ข้อตกลงอนุญาโตตุลาการไม่สมบูรณ์ไปด้วย

(2) คำร้องว่าคณะอนุญาโตตุลาการไม่มีอำนาจพิจารณา ต้องยกขึ้นว่ากล่าวก่อนจะมีการยื่นคำคัดค้าน คู่กรณีที่ได้แต่งตั้งหรือเข้าร่วมในการแต่งตั้งอนุญาโตตุลาการไม่ถูกตัดสิทธิในการยื่นคำร้องดังกล่าว คำร้องว่าคณะอนุญาโตตุลาการกระทำการเกินขอบอำนาจจะต้องยกขึ้นว่ากล่าวในทันทีที่เรื่องที่ถูกล่าว่าอ้างว่าอยู่นอกเหนือขอบอำนาจของอนุญาโตตุลาการเกิดขึ้นในระหว่างดำเนินการอนุญาโตตุลาการ ไม่ว่ากรณีใด คณะอนุญาโตตุลาการอาจจะรับคำร้องภายหลังจากนั้นก็ ได้หากเห็นว่าความล่าช้านั้นมีเหตุอันควร

(3) คณะอนุญาโตตุลาการอาจวินิจฉัยคำร้องที่กล่าวถึงในอนุมาตรา (2) แห่งบทบัญญัติมาตรานี้ ไม่ว่าโดยการชี้ขาดเบื้องต้นในปัญหาข้อกฎหมายหรือในคำชี้ขาดประเด็นข้อพิพาท ถ้าคณะอนุญาโตตุลาการมีคำชี้ขาดเบื้องต้นในปัญหาข้อกฎหมายว่ามีอำนาจพิจารณา คู่กรณีอีกฝ่าย

หนึ่งอาจร้องขอต่อศาลซึ่งระบุไว้ในมาตรา 6 ภายในสามสิบวันนับแต่วันได้รับแจ้งคำชี้ขาดนั้นเพื่อให้ศาลวินิจฉัยข้อปัญหาดังกล่าว คำพิพากษาของศาลให้เป็นที่สุด อย่างไรก็ดี ในระหว่างที่คำร้องขอยังอยู่ในระหว่างการพิจารณาของศาล คณะอนุญาโตตุลาการอาจดำเนินการอนุญาโตตุลาการต่อไปและทำคำชี้ขาดได้

มาตรา 17 อำนาจของคณะอนุญาโตตุลาการในการใช้วิธีการชั่วคราว

เว้นแต่คู่กรณีจะตกลงเป็นอย่างอื่น เมื่อคู่กรณีฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งร้องขอ คณะอนุญาโตตุลาการอาจมีคำสั่งให้ใช้วิธีการคุ้มครองชั่วคราวกับคู่กรณีอีกฝ่ายหนึ่ง หากเห็นว่าเป็นการจำเป็นในเรื่องที่เกี่ยวกับประเด็นข้อพิพาท หรือคณะอนุญาโตตุลาการอาจกำหนดให้คู่กรณีวางประกันความเสียหายเป็นจำนวนพอสมควร

หมวดที่ 5

วิธีพิจารณาชั้นอนุญาโตตุลาการ

มาตรา 18 การปฏิบัติต่อคู่กรณีโดยเท่าเทียมกัน

คู่กรณีจะได้รับการปฏิบัติโดยเท่าเทียมกัน และจะได้รับโอกาสนำเสนอคดีได้อย่างเต็มที่

มาตรา 19 การกำหนดวิธีพิจารณา

(1) ภายใต้บทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ คู่กรณีมีอำนาจกำหนดวิธีพิจารณาชั้นอนุญาโตตุลาการเพื่อให้คณะอนุญาโตตุลาการปฏิบัติตามได้

(2) หากไม่มีข้อตกลงเช่นนั้น ภายใต้บังคับบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ คณะอนุญาโตตุลาการอาจดำเนินการพิจารณาชั้นอนุญาโตตุลาการไปตามที่เห็นว่าเหมาะสม อำนาจของคณะอนุญาโตตุลาการนี้ให้รวมถึงการรับฟังพยาน การพิจารณาประเด็น การให้ความสำคัญ และการวินิจฉัยชี้ขาดนักพยานหลักฐานทั้งปวงด้วย

มาตรา 20 สถานที่ดำเนินการอนุญาโตตุลาการ

(1) คู่กรณีมีอำนาจตกลงเรื่องสถานที่ที่จะดำเนินการอนุญาโตตุลาการ หากไม่มีข้อตกลงเช่นนั้น ให้คณะอนุญาโตตุลาการเป็นผู้กำหนดโดยคำนึงสภาพแวดล้อมแห่งคดี และความสะดวกของคู่กรณี

(2) แม้จะได้มีการกำหนดสถานที่ดำเนินการอนุญาตตุลาการตามอนุมาตรา (1) หากคู่กรณีไม่ได้ตกลงเป็นอย่างอื่น คณะอนุญาโตตุลาการอาจประชุม ณ สถานที่ใดที่เห็นว่าเหมาะสมเพื่อปรึกษาหารือกันในระหว่างคณะอนุญาโตตุลาการ เพื่อสืบพยานบุคคลผู้เชี่ยวชาญหรือคู่กรณี หรือตรวจสอบวัตถุ ทรัพย์สิน หรือเอกสารใด ๆ ก็ได้

มาตรา 21 การเริ่มต้นกระบวนการอนุญาตตุลาการ

เว้นแต่คู่กรณีจะตกลงเป็นอย่างอื่น ให้ถือว่ากระบวนการอนุญาตตุลาการในข้อพิพาทใด ๆ เริ่มต้นในวันที่คู่กรณีฝ่ายหนึ่งได้รับหนังสือจากคู่กรณีอีกฝ่ายหนึ่งเพื่อระงับข้อพิพาทนั้นโดยวิธีอนุญาโตตุลาการ

มาตรา 22 ภาษา

(1) คู่กรณีมีอำนาจตกลงกำหนดภาษาที่จะใช้ในกระบวนการพิจารณาชั้นอนุญาโตตุลาการ หากไม่มีข้อตกลงเช่นว่านั้น คณะอนุญาโตตุลาการจะเป็นผู้กำหนด และหากมิได้กำหนดไว้โดยเฉพาะเป็นอย่างอื่น ข้อตกลงหรือข้อกำหนดในเรื่องภาษานี้จะใช้กับคำแถลงที่เป็นลายลักษณ์อักษรของคู่กรณี การสืบพยาน คำชี้ขาด คำวินิจฉัย หรือการติดต่อสื่อสารอื่นใดที่ทำโดยคณะอนุญาโตตุลาการ

(2) คณะอนุญาโตตุลาการอาจมีคำสั่งให้แนบคำแปลของพยานหลักฐานที่เป็นลายลักษณ์อักษรเป็นภาษาตามที่คู่กรณีตกลงกันไว้ หรือตามที่คณะอนุญาโตตุลาการกำหนด

มาตรา 23 คำแถลงข้อเรียกร้องและคำคัดค้าน

(1) ภายในกำหนดเวลาที่คู่สัญญาตกลงกันหรือที่กำหนดโดยคณะอนุญาโตตุลาการ เว้นแต่คู่กรณีจะตกลงกำหนดเงื่อนไขไว้เป็นอย่างอื่น ผู้เรียกร้องจะต้องระบุข้อเท็จจริงสนับสนุนคำแถลงข้อเรียกร้อง ประเด็นแห่งคดี คำขอปลดเปลื้องทุกข์ และคำขอบังคับค่าทดแทนความเสียหายของตน ส่วนผู้คัดค้านจะต้องระบุถึงคำคัดค้านที่เกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวนี้ด้วย คู่กรณีอาจแนบเอกสารที่เห็นว่าเกี่ยวข้องโดยตรง หรือบัญชีพยานที่ระบุถึงเอกสารหรือพยานหลักฐานอื่นที่คู่กรณีประสงค์จะอ้างเป็นพยาน

(2) หากคู่กรณีไม่ได้ตกลงกันไว้เป็นอย่างอื่น คู่กรณีฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งอาจแก้ไขหรือเพิ่มเติมคำแถลงข้อเรียกร้องหรือคำคัดค้านในระหว่างดำเนินการพิจารณาชั้นอนุญาโตตุลาการได้ เว้นแต่คณะอนุญาโตตุลาการจะพิจารณาเห็นว่า การแก้ไขเพิ่มเติมดังกล่าวไม่เหมาะสม เมื่อคำนึงถึงความล่าช้าที่จะเกิดขึ้น

มาตรา 24 การสืบพยานและกระบวนการพิจารณาเป็นลายลักษณ์อักษร

(1) เว้นแต่คู่กรณีจะได้ตกลงกันไว้เป็นอย่างอื่น คณะอนุญาโตตุลาการจะเป็นผู้กำหนดว่าจะสืบพยานด้วยวาจาหรือรับฟังคำแถลงการณ์ด้วยวาจาหรือไม่ หรือจะดำเนินกระบวนการพิจารณาโดยรับฟังเฉพาะเอกสารหรือวัตถุพยานเท่านั้น อย่างไรก็ตาม อนุญาโตตุลาการมีอำนาจดำเนินการสืบพยานเช่นว่านั้นในช่วงกระบวนการพิจารณาใด ๆ ตามที่เห็นสมควร เมื่อได้รับคำร้องขอจากคู่กรณีเว้นแต่คู่กรณีจะได้ตกลงกันว่าไม่ต้องสืบพยาน

(2) คู่กรณีจะต้องได้รับแจ้งกำหนดนัดสืบพยานและนัดพิจารณาใด ๆ ของคณะอนุญาโตตุลาการล่วงหน้าพอสมควร เพื่อการตรวจสอบสิ่งของ ทรัพย์สิน หรือเอกสารอย่างอื่น

(3) คู่กรณีจะต้องส่งคำแถลง เอกสาร หรือข้อมูลอื่น ๆ ทั้งหมดที่ตนได้ยื่นต่อคณะอนุญาโตตุลาการให้แก่คู่กรณีอีกฝ่ายหนึ่ง ซึ่งรวมถึงรายงานของผู้เชี่ยวชาญหรือเอกสารหลักฐานใด ๆ ซึ่งอนุญาโตตุลาการจะต้องใช้ประกอบการวินิจฉัยชี้ขาดด้วย

มาตรา 25 การขาดนัดของคู่กรณีฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง

เว้นแต่คู่กรณีจะได้ตกลงกันไว้เป็นอย่างอื่น ถ้าโดยปราศจากเหตุอันควร

(ก) ผู้เรียกร้องไม่ส่งคำแถลงข้อเรียกร้องให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในมาตรา 23(1) ให้คณะอนุญาโตตุลาการยุติกระบวนการพิจารณา

(ข) ผู้คัดค้านไม่ยื่นคำคัดค้านให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในมาตรา 23(1) ให้คณะอนุญาโตตุลาการดำเนินกระบวนการพิจารณาต่อไปได้ แต่ไม่ถือว่าการไม่ยื่นคำคัดค้านนั้นเป็นการยอมรับตามที่ผู้เรียกร้องกล่าวอ้าง

(ค) คู่กรณีฝ่ายใดขาดนัดพิจารณาหรือไม่เสนอพยานหลักฐาน อนุญาโตตุลาการอาจดำเนินกระบวนการพิจารณาต่อไป และทำคำชี้ขาดไปตามพยานหลักฐานเพียงเท่าที่ปรากฏอยู่ได้

มาตรา 26 การตั้งผู้เชี่ยวชาญของคณะอนุญาโตตุลาการ

(1) เว้นแต่คู่กรณีจะตกลงกันเป็นอย่างอื่น คณะอนุญาโตตุลาการมีอำนาจดังนี้

(ก) แต่งตั้งผู้เชี่ยวชาญคนหนึ่งหรือหลายคนเพื่อให้ทำความเข้าใจเฉพาะประเด็นใดประเด็นหนึ่งที่จะต้องวินิจฉัยโดยอนุญาโตตุลาการได้

(ข) เรียกให้คู่กรณีให้รายละเอียดในเรื่องที่เกี่ยวข้อง จัดทำหรือจัดหาเอกสาร สิ่งของ หรือ ทรัพย์สินอื่นใดที่เกี่ยวข้องแก่ผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบ

(2) เว้นแต่คู่กรณีจะตกลงกันไว้เป็นอย่างอื่น ภายหลังจากผู้เชี่ยวชาญได้เสนอรายงานเป็นลายลักษณ์อักษรหรือด้วยวาจาแล้ว ถ้าคู่กรณีฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งร้องขอหรือคณะอนุญาโตตุลาการพิจารณาเห็นว่าจำเป็น อาจกำหนดให้ผู้เชี่ยวชาญเข้าร่วมในการสืบพยานเพื่อให้คู่กรณีได้มีโอกาสซักถามและนำพยานผู้เชี่ยวชาญมาเบิกความในประเด็นดังกล่าว

มาตรา 27 การขอให้ศาลสืบพยานหลักฐาน

คณะอนุญาโตตุลาการหรือคู่กรณี โดยได้รับความเห็นชอบจากคณะอนุญาโตตุลาการ อาจร้องขอต่อศาลที่มีเขตอำนาจให้สืบพยานหลักฐานให้ได้ และศาลอาจดำเนินการตามคำร้องขอ ภายในขอบอำนาจของตนและภายใต้กฎหมายว่าด้วยพยานหลักฐาน

หมวดที่ 6

การทำคำชี้ขาดและการสิ้นสุดกระบวนการพิจารณา

มาตรา 28 กฎหมายซึ่งใช้บังคับกับเนื้อหาของข้อพิพาท

(1) คณะอนุญาโตตุลาการจะวินิจฉัยข้อพิพาทโดยใช้บทบัญญัติของกฎหมายที่คู่กรณีได้กำหนดไว้ในฐานะที่เป็นกฎหมายที่ใช้บังคับกับเนื้อหาของข้อพิพาทนั้น หากมิได้กำหนดไว้เป็นอย่างอื่นโดยชัดแจ้ง การกำหนดให้ใช้กฎหมายหรือระบบกฎหมายของประเทศใด ให้หมายความถึงกฎหมายสารบัญญัติซึ่งมิใช่กฎหมายขัดกันของประเทศนั้น

(2) หากคู่กรณีมิได้กำหนดกฎหมายที่จะใช้กับข้อพิพาทไว้ คณะอนุญาโตตุลาการจะต้องปรับกฎหมายที่ใช้บังคับแก่ข้อพิพาทโดยพิจารณาจากหลักกฎหมายขัดกัน

(3) คณะอนุญาโตตุลาการจะวินิจฉัยคำนิ่งถึงหลักความเที่ยงธรรมและยุติธรรมหรือในลักษณะผู้ไกล่เกลี่ยฉันท์มิตรก็ได้ หากคู่กรณีให้อำนาจดังกล่าวไว้โดยชัดแจ้ง

(4) ในทุกกรณี การวินิจฉัยของคณะอนุญาโตตุลาการต้องเป็นไปตามเงื่อนไขของสัญญาและต้องคำนึงถึงธรรมเนียมปฏิบัติทางการค้าที่ใช้กับธุรกรรมนั้น ๆ

มาตรา 29 การทำคำชี้ขาดของคณะอนุญาโตตุลาการ

เว้นแต่คู่กรณีจะตกลงกันไว้เป็นอย่างอื่น ในการดำเนินการอนุญาโตตุลาการที่มีอนุญาโตตุลาการมากกว่าหนึ่งคน คำชี้ขาดของคณะอนุญาโตตุลาการให้ใช้เสียงส่วนใหญ่ของอนุญาโตตุลาการทั้งหมด สำหรับปัญหาเกี่ยวกับวิธีพิจารณาอาจวินิจฉัยโดยประธานอนุญาโตตุลาการ หากได้รับอำนาจจากคู่กรณีหรือจากอนุญาโตตุลาการทุกคน

มาตรา 30 การตกลงระงับข้อพิพาท

(1) ในระหว่างการดำเนินการอนุญาโตตุลาการ ถ้าคู่กรณีทั้งสองฝ่ายตกลงระงับข้อพิพาทได้ ให้คณะอนุญาโตตุลาการยุติกระบวนการพิจารณา และหากคู่กรณีร้องขอ และคณะ

อนุญาตตุลาการไม่คัดค้าน ให้คณะอนุญาโตตุลาการบันทึกข้อตกลงระงับข้อพิพาทไว้ในแบบชี้ขาดอนุญาโตตุลาการ

(2) คำชี้ขาดตามข้อตกลงระงับข้อพิพาทให้เป็นไปตามบังคับแห่งบทบัญญัติมาตรา 31 และระบุไว้ว่าเป็นคำชี้ขาด คำชี้ขาดเช่นว่านั้นมีฐานะและมีผลเช่นเดียวกับคำชี้ขาดที่วินิจฉัยในประเด็นข้อพิพาท

มาตรา 31 แบบและเนื้อหาของคำชี้ขาด

(1) คำชี้ขาดต้องทำเป็นหนังสือและลงลายมือชื่ออนุญาโตตุลาการ ในการดำเนินการอนุญาโตตุลาการซึ่งมีอนุญาโตตุลาการมากกว่าหนึ่งคน การลงลายมือชื่ออนุญาโตตุลาการข้างมากในคณะอนุญาโตตุลาการถือว่าเพียงพอแล้ว หากมีการระบุถึงเหตุแห่งการไม่ลงลายมือชื่อนั้น

(2) คำชี้ขาดต้องระบุเหตุผลแห่งข้อวินิจฉัยทั้งปวง เว้นแต่คู่กรณีจะตกลงกันว่าไม่ต้องระบุเหตุผลไว้ หรือเป็นคำชี้ขาดตามข้อตกลงระงับข้อพิพาทตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา 30

(3) คำชี้ขาดต้องระบุวันที่และสถานที่ที่ทำการอนุญาโตตุลาการภายใต้บังคับบทบัญญัติแห่งมาตรา 20(1) คำชี้ขาดดังกล่าวให้ถือว่าทำขึ้น ณ สถานที่เช่นว่านั้น

(4) หลังจากทำคำชี้ขาดแล้ว ให้ส่งสำเนาคำชี้ขาดที่ได้ลงลายมือชื่อโดยอนุญาโตตุลาการภายใต้บังคับบทบัญญัติอนุมาตรา (1) แห่งมาตรานี้แก่คู่กรณีแต่ละฝ่าย

มาตรา 32 การสิ้นสุดของกระบวนการพิจารณา

(1) การดำเนินการอนุญาโตตุลาการจะสิ้นสุดลงเมื่อมีคำชี้ขาดเสร็จเด็ดขาดหรือโดยคำสั่งของคณะอนุญาโตตุลาการซึ่งเป็นไปตามบังคับบทบัญญัติอนุมาตรา (2) แห่งมาตรานี้

(2) คณะอนุญาโตตุลาการจะมีคำสั่งให้สิ้นสุดการดำเนินการอนุญาโตตุลาการ เมื่อ

(ก) ผู้เรียกร้องขอถอนข้อเรียกร้อง เว้นแต่ผู้คัดค้านจะคัดค้านการถอนข้อเรียกร้องดังกล่าวและคณะอนุญาโตตุลาการเห็นถึงประโยชน์อันชอบด้วยกฎหมายของผู้คัดค้านในการที่จะได้รับการวินิจฉัยอันเป็นที่สุดในประเด็นข้อพิพาท

(ข) คู่กรณีตกลงให้ยุติกระบวนการพิจารณา

(ค) คณะอนุญาโตตุลาการเห็นว่า การดำเนินกระบวนการพิจารณาต่อไปนั้นไม่จำเป็นหรือไม่อาจกระทำได้

(3) ภายใต้บังคับบทบัญญัติแห่งมาตรา 33 และ 34(4) อำนาจของอนุญาโตตุลาการจะสิ้นสุดลงพร้อมกับการสิ้นสุดการดำเนินกระบวนการพิจารณาอนุญาโตตุลาการ

มาตรา 33 การแก้ไขและตีความคำชี้ขาด การทำคำชี้ขาดเพิ่มเติม

(1) เว้นแต่คู่กรณีจะตกลงกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับคำชี้ขาด

(ก) คู่กรณีฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง เมื่อได้แจ้งให้คู่กรณีอีกฝ่ายหนึ่งทราบอาจร้องขอให้คณะอนุญาโตตุลาการแก้ไขให้ถูกต้องสำหรับข้อผิดพลาดในการคำนวณตัวเลข ข้อผิดพลาดเล็กน้อยหรือข้อผิดพลาดที่เกี่ยวกับการพิมพ์หรือข้อผิดพลาดในทำนองเดียวกัน

(ข) ถ้าคู่กรณีได้ตกลงกันไว้ คู่กรณีฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง เมื่อได้แจ้งให้คู่กรณีอีกฝ่ายหนึ่งทราบ อาจร้องขอคณะอนุญาโตตุลาการให้ตีความประเด็นใดประเด็นหนึ่งหรือบางส่วนของคำชี้ขาดก็ได้

ถ้าคณะอนุญาโตตุลาการพิจารณาเห็นว่าคำร้องขอมีเหตุผลสมควร คณะอนุญาโตตุลาการอาจแก้ไขคำชี้ขาดให้ถูกต้องหรือตีความคำชี้ขาดให้ชัดเจนภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับคำร้องขอการตีความเช่นนั้นให้ถือเป็นส่วนหนึ่งของคำชี้ขาด

(2) ภายในสามสิบวันนับแต่วันทำคำชี้ขาด คณะอนุญาโตตุลาการอาจแก้ไขการพิมพ์ที่ผิดพลาดตามที่บัญญัติไว้ในอนุมาตรา (1) ก เองได้

(3) เว้นแต่คู่กรณีจะตกลงกันไว้เป็นอย่างอื่น ภายใน 30 วันนับแต่วันที่ได้รับคำชี้ขาด คู่กรณีฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งเมื่อได้แจ้งให้คู่กรณีอีกฝ่ายหนึ่งทราบ อาจร้องขอคณะอนุญาโตตุลาการให้ทำคำชี้ขาดเพิ่มเติมในข้อเรียกร้องที่ได้เสนอในระหว่างดำเนินการอนุญาโตตุลาการแต่มิได้วินิจฉัยไว้ในคำชี้ขาด ถ้าคณะอนุญาโตตุลาการเห็นว่าคำร้องขอมีเหตุผลสมควร คณะอนุญาโตตุลาการอาจทำคำชี้ขาดเพิ่มเติมได้ภายใน 60 วัน

(4) ในกรณีจำเป็น คณะอนุญาโตตุลาการอาจขยายระยะเวลาการแก้ไข การตีความ หรือการทำคำชี้ขาดเพิ่มเติม ตามที่บัญญัติไว้ใน อนุมาตรา (1) หรือ (3) แห่งมาตรานี้ได้

(5) ให้นำบทบัญญัติแห่งมาตรา 31 มาใช้แก่การแก้ไขหรือการตีความคำชี้ขาดหรือการทำคำชี้ขาดเพิ่มเติม

หมวดที่ 7

การคัดค้านคำชี้ขาด

มาตรา 34 การคัดค้านคำชี้ขาดโดยการร้องขอให้เพิกถอนคำชี้ขาด

(1) การคัดค้านคำชี้ขาดของคณะอนุญาโตตุลาการอาจทำได้โดยการร้องขอต่อศาลให้เพิกถอนคำชี้ขาด ตามที่บัญญัติไว้ในอนุมาตรา (2) และ (3) แห่งมาตรานี้

(2) ศาลที่ระบุนไว้ในมาตรา 6 จะเพิกถอนคำชี้ขาด ถ้าหาก

(ก) คู่กรณีที่ร้องขอพิสูจน์ให้เห็นว่า

(ก)(1) คู่สัญญาอนุญาตตุลาการฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งตามที่ระบุไว้ในมาตรา 7 เป็นผู้บกพร่องในเรื่องความสามารถ หรือสัญญาอนุญาตตุลาการไม่มีผลผูกพันตามกฎหมายแห่งประเทศที่คู่สัญญาได้ตกลงกันไว้ หรือสัญญาอนุญาตตุลาการไม่มีผลผูกพันตามกฎหมายของรัฐนี้ ในกรณีที่ไม่มีข้อตกลงดังกล่าว หรือ

(ก)(2) ไม่มีการแจ้งให้ผู้ร้องขอให้เพิกถอนคำชี้ขาดทราบล่วงหน้าโดยชอบถึงการแต่งตั้งอนุญาตตุลาการหรือการพิจารณาของอนุญาตตุลาการ หรือผู้ร้องขอให้เพิกถอนคำชี้ขาดนั้นไม่สามารถเข้าต่อสู้คดีในชั้นอนุญาตตุลาการได้เพราะเหตุประการอื่น หรือ

(ก)(3) คำชี้ขาดวินิจฉัยข้อพิพาทไม่ได้เป็นไปตามหรืออยู่ภายใต้ข้อสัญญาเงื่อนไขของข้อตกลงเสนอข้อพิพาทต่ออนุญาตตุลาการ หรือเกินขอบเขตแห่งข้อตกลงในการเสนอข้อพิพาทต่ออนุญาตตุลาการ แต่ถ้าคำชี้ขาดที่วินิจฉัยที่วันนั้นสามารถแยกออกได้จากคำชี้ขาดส่วนที่วินิจฉัยในขอบเขตแล้ว ให้เพิกถอนเฉพาะคำชี้ขาดส่วนที่อยู่นอกเหนือข้อตกลงอนุญาตตุลาการ

(ก)(4) องค์ประกอบของคณะอนุญาตตุลาการหรือวิธีพิจารณาของอนุญาตตุลาการมิได้เป็นไปตามที่คู่สัญญาได้ตกลงกันไว้ เว้นแต่ข้อตกลงเช่นว่านั้นขัดกับบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ซึ่งมิได้ให้คู่สัญญาตกลงกันไว้เป็นอย่างอื่นได้ หรือไม่ได้เป็นไปตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ ในกรณีที่คู่สัญญาไม่ได้ตกลงกันไว้ หรือ

(ข) ปราบกฏแก่ศาลว่า

(ข)(1) ประเด็นข้อพิพาทไม่สามารถระงับโดยวิธีอนุญาตตุลาการได้ตามกฎหมายของรัฐนี้

(ข)(2) คำชี้ขาดนั้นขัดต่อความสงบเรียบร้อยและศีลธรรมอันดีของประชาชนของรัฐนี้

(3) คำร้องขอให้เพิกถอนคำชี้ขาดต้องยื่นภายในสามเดือนนับแต่วันที่ผู้ร้องขอให้เพิกถอนคำชี้ขาดได้รับคำชี้ขาด หรือนับแต่วันที่คณะอนุญาตตุลาการได้มีคำชี้ขาดเพิ่มเติมในกรณีที่มีการร้องขอภายใต้บังคับบทบัญญัติแห่งมาตรา 33

(4) เมื่อได้รับคำร้องขอให้เพิกถอนคำชี้ขาด หากได้รับคำร้องขอจากคู่กรณีฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง และศาลเห็นสมควรอาจระงับการพิจารณาการเพิกถอนคำชี้ขาดไว้ช่วงระยะเวลาหนึ่งเพื่อ

ให้โอกาสคณะอนุญาโตตุลาการในการดำเนินการอนุญาโตตุลาการอีกครั้งหรือกระทำการอื่นใดที่ คณะอนุญาโตตุลาการเห็นว่าจะเป็นการกำจัดเหตุแห่งการเพิกถอนคำชี้ขาดนั้น

หมวด 8

การยอมรับนับถือและบังคับตามคำชี้ขาด

มาตรา 35 การยอมรับนับถือและบังคับตามคำชี้ขาด

(1) คำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการให้ผูกพันคู่กรณี ไม่ว่าจะได้ทำขึ้นที่ประเทศใดก็ตาม แต่จะบังคับตามคำชี้ขาดได้ต่อเมื่อได้ยื่นคำร้องขอเป็นลายลักษณ์อักษรต่อศาลที่มีเขตอำนาจ ทั้งนี้ภายใต้บังคับบทบัญญัติแห่งมาตรานี้และมาตรา 36

(2) คู่กรณีซึ่งต้องฟังคำชี้ขาดหรือขอบังคับตามคำชี้ขาด จะต้องยื่นต้นฉบับคำชี้ขาด หรือสำเนาที่รับรองถูกต้อง และต้นฉบับสัญญาอนุญาโตตุลาการตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา 7 หรือ สำเนาที่รับรองถูกต้อง ถ้าคำชี้ขาดหรือสัญญาไม่ได้ทำเป็นภาษาทางการของรัฐนี้ คู่กรณีจะต้อง ยื่นคำแปลเป็นภาษาดังกล่าวโดยรับรองความถูกต้องด้วย

มาตรา 36 เหตุแห่งการปฏิเสธการยอมรับนับถือและการบังคับตามคำชี้ขาด

(1) การยอมรับและการบังคับตามคำชี้ขาด ไม่ว่าจะได้ทำขึ้นที่ประเทศใดก็ตาม อาจ ถูกปฏิเสธเสียได้ ถ้า

(ก) คู่กรณีซึ่งจะถูกบังคับพิสูจน์ให้ศาลที่มีเขตอำนาจซึ่งมีการร้องขอให้มีการ ยอมรับนับถือหรือบังคับตามคำชี้ขาด เห็นว่า

(ก)(1) คู่สัญญาอนุญาโตตุลาการฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งตามมาตรา 7 เป็นผู้บก พร่องในเรื่องความสามารถ หรือสัญญาอนุญาโตตุลาการไม่มีผลผูกพันตามกฎหมายแห่งประเทศที่ คู่สัญญาได้ตกลงกันไว้ หรือตามกฎหมายแห่งประเทศที่ทำคำชี้ขาดนั้น ในกรณีที่ไม่มีข้อตกลงดังกล่าว หรือ

(ก)(2) ไม่มีการแจ้งให้ผู้ซึ่งจะถูกบังคับทราบล่วงหน้าโดยชอบถึงการ แต่งตั้งอนุญาโตตุลาการหรือการพิจารณาของอนุญาโตตุลาการ หรือผู้ซึ่งจะถูกบังคับนั้นไม่สามารถ เข้าต่อสู้อคดีในชั้นอนุญาโตตุลาการได้เพราะเหตุประการอื่น หรือ

(ก)(3) คำชี้ขาดวินิจฉัยข้อพิพาทไม่ได้เป็นไปตามหรืออยู่ภายใต้เงื่อนไข ของข้อตกลงเสนอข้อพิพาทต่ออนุญาโตตุลาการ หรือเกินขอบเขตแห่งข้อตกลงในการเสนอข้อ พิพาทต่ออนุญาโตตุลาการ แต่ถ้าคำชี้ขาดที่วินิจฉัยเกินขอบเขตนั้นสามารถแยกออกได้จากคำชี้ขาด

ส่วนที่วินิจฉัยในขอบเขตแล้ว ศาลอาจบังคับตามคำชี้ขาดส่วนที่วินิจฉัยอยู่ในขอบเขตแห่งข้อตกลงนั้นให้ก็ได้ หรือ

(ก)(4) องค์ประกอบของคณะอนุญาโตตุลาการหรือวิธีพิจารณาของอนุญาโตตุลาการ มิได้เป็นไปตามข้อตกลงของคู่กรณี หรือมิได้เป็นไปตามกฎหมายของประเทศที่ทำการอนุญาโตตุลาการในกรณีที่ได้ตกลงกันไว้ หรือ

(ก)(5) คำชี้ขาดยังไม่มีผลผูกพันเป็นยุติ หรือได้ถูกเพิกถอนหรือระงับไว้เสียแล้วโดยศาลของประเทศที่ได้มีการทำคำชี้ขาด หรือโดยศาลที่มีเขตอำนาจภายใต้กฎหมายที่ได้มีการทำคำชี้ขาด หรือ

(ข) ถ้าปรากฏต่อศาลว่า

(ข)(1) ประเด็นข้อพิพาทไม่สามารถระงับโดยวิธีอนุญาโตตุลาการได้ตามกฎหมายของรัฐนี้ หรือ

(ข)(2) ถ้าการยอมรับนับถือหรือการบังคับตามคำชี้ขาดนั้นจะเป็นการขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชนของรัฐนี้

(2) ถ้าคำร้องขอเพิกถอนหรือระงับไว้คำชี้ขาดกำลังดำเนินการในศาลตามที่ระบุไว้ในอนุมาตรา (1) (ก) (5) แห่งพระราชบัญญัตินี้ ศาลซึ่งมีการร้องขอให้ยอมรับนับถือหรือบังคับตามคำชี้ขาด เมื่อเห็นสมควรอาจเลื่อนการมีคำพิพากษาในคำร้องขอของคู่กรณีที่ขอให้ยอมรับนับถือหรือบังคับตามคำชี้ขาดนั้น และมีคำสั่งให้คู่กรณีอีกฝ่ายหนึ่งวางประกันค่าเสียหายตามสมควรได้

ประวัติผู้วิจัย

นางสาววิไล ประมวญสมบัติ เกิดวันที่ 5 มีนาคม พ.ศ. 2511 ที่กรุงเทพมหานคร สำเร็จการศึกษาปริญญาตรีนิติศาสตรบัณฑิต (เกียรตินิยมอันดับสอง) จากคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ในปีการศึกษา 2533 และได้ศึกษาต่อจนจบในหลักสูตรประกาศนียบัตรกฎหมายธุรกิจ ในปีการศึกษา 2535 จากสถานศึกษาเดิม จากนั้นเข้าศึกษาต่อปริญญาโทนิติศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อ พ.ศ.2536 ปัจจุบันทำงานที่บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ ทีเอสโก้ จำกัด (มหาชน)

